

Studie

PORADENSTVÍ NA ČESKÝCH VYSOKÝCH ŠKOLÁCH A PREZENTACE PORADENSKÝCH CENTER

Libor Nováček

Poradenství, a zejména poradenství profesní, by mělo být důležitou součástí managementu institucí poskytujících terciární vzdělávání, neboť je důležitým nástrojem zjišťování zpětné vazby a následné inovace organizace výuky a struktury studijních programů. Jakou roli hraje poradenství na vysokých školách v České republice v současné době? Jaký je jeho nynější stav? Jak jsou prezentována poradenská centra? Na tyto otázky by chtěla dát tato studie co nejobjektivnější odpověď.

Poradenské služby při vysokých školách mají poměrně dlouhou tradici, avšak jejich těžištěm je převážně psychologické poradenství. Profesní poradenství není záležitostí novou – spíše jen v minulosti málo zdůrazňovanou, protože význam vztahu vysokoškolského vzdělávání a trhu práce nebyl po roce 1989 dostatečně vnímán. Důvodů je řada: decentralizace ve školství se odehrávala více méně v rovině stát – vysoké školy. V oblasti vzdělávání neexistovaly tržní podněty, takže české vysoké školy, mající vysokou samostatnost, jako by byly dlouhou dobu uzavřeny samy do sebe a nebraly příliš na vědomí vývoj ve svém okolí. Stejně tak trh práce, který v tomto vztahu zejména předpokládáme, tj. zaměstnavatelé, nevnímali spolupráci s vysokým školstvím jako příležitost svého rozvoje a v období hospodářské transformace řešily na prvním místě spíše existenční problémy.

Situace se však mění, a to i v důsledku trendů ve vývoji vysokoškolského vzdělávání v Evropské unii. Vysoké školství už není záležitostí jen malé skupiny jedinců. Není již možné se nestarat o to, kde najde uplatnění např. současných 300 tisíc studentů veřejných, soukromých a státních vysokých škol. Systematická spolupráce vysokých škol v České republice se zaměstnavateli je u zrodu, a na různých vysokých školách jsou výchozí pozice různé. Je samozřejmostí,

že technicky zaměřené vysoké školy mají k praxi blíže než humanitně zaměřené obory.

Profesní poradny jsou výrazným nástrojem právě k rozvíjení spolupráce mezi terciárním sektorem vzdělávání a světem práce, neboť zajišťují komunikaci mezi nejdůležitějšími účastníky vzdělávacího procesu: studentem (absolventem) – vysokou školou – zaměstnavatelem (trhem práce), a mohou významně působit na kvalitu a efektivitu vzdělávacího procesu. Mohou ovlivňovat přechod studenta z vysoké školy na trh práce. Spolupráce mezi těmito subjekty je tím nezbytnější, čím více se rozvíjí znalostní společnost a čím více roste význam celoživotního vzdělávání.

Ke kvalitní práci profesních poraden jsou nezbytné jisté zdroje – finanční, personální a hodnotové. Finanční situace veřejných vysokých škol není často ideální – a přesto na některých vysokých školách fungují profesní poradny na velmi dobré úrovni. Je pravděpodobné, že činnost poraden není v první řadě závislá na finančních zdrojích. Rozhodujícím faktorem je míra vnímání důležitosti vztahu k trhu práce v rámci celkové hodnotové orientace té které vysoké školy (jejích zaměstnanců). Povinnost poskytovat poradenské služby je sice dána zákonem o vysokých školách, některé vysoké školy mohou nicméně výraznější vazbu na trh práce, a tím i profesně zaměřené poradenství, vnímat kladně, jiné právě naopak. Ke zlepšení tohoto „hodnotového nastavení“ by snad mohla přispět Akreditační komise, pokud by v rámci hodnocení činnosti vysokých škol kladla větší důraz na hodnocení profesního poradenství.

Finanční hledisko, jakkoli se nezdá rozhodující, nelze samozřejmě nechat úplně stranou. Financování poradenské činnosti v současné době v podstatě závisí na „vůli“ vedení každé vysoké školy věnovat

na tuto činnost určité prostředky. Uvažujeme-li však o profesních poradnách při vysokých školách v širší souvislosti jako o prvku politiky zaměstnanosti, dalo by se uvažovat o změně financování této činnosti tak, aby byla zajišťována ze dvou zásadních zdrojů – z prostředků Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) a Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV). Při patřičné spolupráci poradny s klienty vzniká také šance na další finanční zdroje právě např. od zaměstnavatelů nebo absolventů školy.

Pro práci profesního poradce je nutným předpokladem orientace jak ve vzdělávací politice, tak v politice zaměstnanosti a trhu práce. V současné době však v České republice neexistuje studijní program, který by nabízel podobné zaměření. Vzhledem k tomu, že Centrum pro studium vysokého školství (CSVŠ) má už s pořádáním seminářů v této oblasti bohaté zkušenosti, hodlá i v souvislosti s řešením výzkumného záměru tuto možnost využít a ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí vytvořit v rámci distančního vzdělávání studijní program „profesní poradenství“.

Profesní poradenství na internetu

V návaznosti na dotazníkové šetření, uskutečněné v roce 2002 bylo zjišťováno, jakým způsobem je poradenství, a to zejména poradenství profesní, prezentováno na internetových stránkách jednotlivých vysokých škol. Je nutno vycházet z předpokladu, že naprostá většina studentů dnes vyhledává informace prostřednictvím internetu, a proto by zajisté měla být prezentaci poradenských služeb na webových stránkách věnována vedením vysoké školy patřičná pozornost. Je pravdou, že na druhé straně dobrá či špatná prezentace na internetu ještě nemusí vypovídat o celkové úrovni profesního poradenství na dané škole.

Hodnoceno bylo celkem 25 veřejných vysokých škol. Při hodnocení bylo přihlédnuto ke třem hlavním kritériím:

- ▀ Jak jsou informace o poradenských centrech dostupné již z úvodní stránky vysoké školy, resp. jak je obtížné se dostat na stránku poradny?
- ▀ Jak obsažné jsou stránky poradny, tj. zda udávají pouze kontaktní spojení, nebo blíže specifikují služby a vyzývají k návštěvě?

- ▀ Jakým způsobem je prezentováno poradenství profesní?

Jednotlivá poradenská centra, resp. vysoké školy, hodnotil řešitel studie v rozmezí 1–5 hvězdiček (**** nejvíce, * nejméně) a školy jsou řazeny podle pořadí v seznamu, který používá CSVŠ. V případě, že nebyl nalezen žádný odkaz na webových stránkách, je uvedena nula (0). Webové stránky sloužící jako zdroj informací jsou uvedeny na závěr hodnocení každé veřejné vysoké školy.

Veřejné vysoké školy

01 UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE (UK)

Stránky *Informačně poradenského centra* lze snadno nalézt na webových stránkách UK. Centrální poradní centrum zabývající se jak poradenstvím profesním, tak ostatní poradny (psychologická, sociálně právní, pro studenty se speciálními potřebami) mají jasnou strukturu. Profesní poradna je zaměřena především na potřeby studentů posledních ročníků studia. Podává přehled o možnostech, které student má po ukončení studia, věnuje se otázkám zaměstnanosti absolventů. Soustřeďuje nabídky zaměstnání, včetně krátkodobých zaměstnání a brigád, shromažďuje informace užitečné pro budoucí absolventy. U profesní poradny najdeme veškeré kontakty jak e-mailové, tak telefonické. Poradna je však otevřena pouze jednou týdně 90 minut. Odkaz na akci „Absolvent“ pořádanou ve spolupráci s NVF lze nalézt s malými obtížemi. Stránky „Absolvent“ uvádějí, jak napsat životopis, European curriculum vitae, informaci o Europasu a dále nabízejí odkazy na volná místa u nás i v zahraničí. Zahrnují základní informace o celoživotním vzdělávání. Odkazy na poradny na jednotlivých fakultách jsou přehledné, avšak téměř všechny jsou zaměřeny na poradenství psychologické.

Hodnocení: ***

<http://www.cuni.cz/UK-122.html>

02 MASARYKOVA UNIVERZITA V BRNĚ (MU)

Zajímavě zpracované stránky se obtížně hledají, pokud se začíná na webu MU. Těžko bude někdo předpokládat, že poradenské centrum lze nalézt skryté

pod odkazem na „Organizační struktury“. Teprve zde naleznete pod adresami nenápadný odkaz na „*Poradenské centrum Masarykovy univerzity*“. Uchazečům o studium, současným studentům a absolventům nabízí možnost konzultací ve studijní, profesní, psychologické i právní oblasti.

Poradenské centrum Masarykovy univerzity vzniklo v roce 1994 s finanční podporou Fondu rozvoje vysokých škol a pracuje při rektorátu Masarykovy univerzity. Nabízí individuální konzultace, organizuje skupinová setkání nebo kontaktní setkání zaměstnavatelů a firem se studenty. Organizuje sociologické průzkumy „*Uplatnění absolventů v praxi*“ a „*Studium na MU – ohlédnutí a perspektiva*“. Toto centrum na svých stránkách má řadu odkazů na personální agentury a instituce nabízející zaměstnání. Poradenské centrum vyvíjí široké pole aktivit na pomoc studentům při přechodu z univerzity do zaměstnání.

Profesní poradenství pořádá různé přednášky, setkání s firmami, personální veletrhy, ale poradí s psaním životopisu nebo s volbou ideálního zaměstnavatele. Zajímavý je jak výkladový slovník, tak nabídka sebezkušenostních a tréninkových programů, ale také je možno stáhnout výsledky anket a průzkumů. Na stránkách centra jsou nejnovější informace o prezentacích a seminářích.

Hodnocení: ****

<http://www.muni.cz/>; <http://www.rect.muni.cz/pcentrum/pcmu/index.php>

03 UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI (UP)

V oddílu „*studenti*“ je možno nalézt odkaz na poradenství. *Informační a poradenské centrum* na UP v Olomouci funguje prostřednictvím detašovaných pracovišť na fakultách UP, které disponují odborníky zabývajícími se problematikou, která je předmětem činnosti informačního a poradenského systému na UP. Existuje jak *Profesně poradenské centrum FTK UP* (provoz celkem 39 hodin týdně), tak *Profesně poradenské centrum UP (PPC UP)* – celkem 8 hodin týdně. Profesně poradenské centrum UP (PPC UP) je koordinováno katedrou sociologie a andragogiky. PPC UP je celouniverzitní projekt, který se v rámci rozvojového programu MŠMT zaměřuje na poskytování profesně

poradenských služeb studentům a absolventům všech fakult UP. Centrum svým servisem je zaměřeno na optimalizaci vstupu a navýšení uplatnitelnosti absolventů UP na trhu práce. Všechny aktivity centra proto směřují k podpoře prakticky orientovaných znalostí a dovedností studentů, a to formou: poradenských služeb (profesní poradenství, studijní poradenství s ohledem na možnosti profilace studenta, pracovní-právní poradenství), vzdělávacích služeb, informačních služeb, zajištění užšího kontaktu univerzity a studentů s praxí, monitoring vstupu absolventů na trh práce. Z realizovaných aktivit nutno zmínit: Den pro kariéru – série workshopů; Sebe prezentace; Jak uspět při pohovoru; Jak psát CV a motivační dopis; Pohovory nanečisto; Trénink prezentačních dovedností; Diskusní setkání studentů a absolventů FF UP s regionálními zaměstnavateli; dotazník výzkumu potřeb studentů UP v oblasti profesního poradenství.

Hodnocení: *****

<http://oldwww.upol.cz/UP/Studenti/Poradenstvi/>

04 JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH (JU)

Na internetu nelze nalézt žádný odkaz na jakékoli poradenské služby. Pouze velmi povšechné údaje o studiu naleznete v oddíle „*Studium, vzdělávání*“.

Hodnocení: 0

<http://www.jcu.cz/education/>

05 ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI (ZČU)

Informační a poradenské centrum ZČU má odkazy na studijní, psychologické právní a kariérové poradenství. V posledně jmenovaném naleznete však pouze informace o tom, jak psát životopis nebo průvodní dopis a odkazy na webové stránky nabízející volná místa, což se jeví jako velmi nedostatečné. Počet vstupů do odkazu kariérové poradenství (188) silně kontrastuje s počtem vstupů do studijního poradenství, které má dne 1. 12. 2005 celkem 199 106 návštěv.

Hodnocení: *

<http://www.ipc.zcu.cz/kariera.html>

06 UNIVERZITA JANA EVANGELISTY PURKYNĚ V ÚSTÍ NAD LABEM (UJEP)

Při Univerzitě Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem vzniklo v roce 2001 *Univerzitní poradenské centrum (UPC UJEP)*. Odkaz na stránky tohoto centra je ihned na úvodní stránce vysoké školy. UPC UJEP je určeno uchazečům o studium, jejich rodičům, výchovným poradcům a všem, kteří chtějí studovat a také těm, kteří hledají odbornou pomoc a konzultaci studijních i osobních problémů. Činnost UPC UJEP je rozdělena do 4 kategorií: *poradenství studijně orientační, poradenství studijní, poradenství psychologické a poradenství profesní*. Profesní poradenství se zaměřuje na předávání informací studentům, kteří jsou především v posledním ročníku svého studia a chystají se hledat si zaměstnání. V rámci tohoto poradenství získá student informace o pracovním trhu, o možnostech, jak hledat zaměstnání, dále o formálních náležitostech životopisu, motivačních dopisů a pohovorech při výběrovém řízení. Poradna nabízí internetové odkazy na organizace nabízející brigády, Univerzitu 3. věku, přijímací řízení a informuje, že v červnu, červenci a srpnu bude centrum uzavřeno.

Poradna má 8,5 konzultačních hodin týdně, návštěvu lze předem objednat a také funguje on-line formulář pro dotazy. Stránky Univerzitního poradenského centra v současné době procházejí inovací.

Hodnocení: ***

<http://fos.ujep.cz/index.php?page=121&Tmenu=10>, <http://upc.ujep.cz/>

07 OSTRAVSKÁ UNIVERZITA V OSTRAVĚ (OU)

Akademické informační centrum (AIC) je dostupné z hlavní stránky univerzity. Odkaz „*Součástí OU*“ odkazuje na informace pro studenty, absolventy a uchazeče. V rámci informací určených absolventům nabízí OU pouze informace o volbě povolání formou odkazu na Informační a poradenské středisko pro volbu a změnu povolání v Moravské Ostravě, brigády a pracovní pobyty doma a v zahraničí, jakož i možnosti studia v zahraničí. Poslední update je z února 2005. Z informací nevyplývá, zda má poradenské centrum nějaké konzultační dny nebo hodiny a není uvedeno ani kontaktní spojení. Udává pouze odkaz na právní

a psychologické poradenství na Úřadu práce v Moravské Ostravě. Rovněž jednotlivé fakulty nemají žádné upozornění na poradenské centrum.

Hodnocení: **

<http://www.osu.cz/cips/>

08 SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ (SU)

Z hlavního menu této vysoké školy („*Struktura*“) lze nalézt jak odkaz na *Poradenské centrum Filozoficko-přírodovědné fakulty (FPF SU)*, tak na *Poradenské centrum Obchodně podnikatelské fakulty Slezské univerzity v Opavě (OPF SU)*. Obě tyto poradny byly zřízeny z grantu FRVŠ v roce 2002.

Jako prvotní služba Poradenského centra FPF SU je psychologické poradenství, které vzniklo na základě výsledků průzkumu zájmu o psychologické služby mezi studenty fakulty (nejde o libovolný zájem studentů, ale o nabídku služeb, k níž se studenti vyjádřili). Kontaktní spojení, jakož i konzultační hodiny 90 minut jednou týdně jsou zřetelně uvedeny. Konzultace jsou bezplatné, formou individuálního setkání. V případě zájmu hodlá centrum realizovat skupinová setkávání se zaměřením na sebepoznávání a rozvoj sociálních dovedností. Poradenské centrum OPF OU pracuje na principu tutorství, jež je založeno na kontaktních osobách, kterými jsou proškolení studenti ze 4. a 5. ročníků. Ti mohou poskytovat informace okamžitě, nebo zájemci zprostředkují kontakty s garanty jednotlivých služeb. Garantem je vždy kvalifikovaný a kompetentní odborník. Nabízené služby poradenského centra se dělí na *profesní poradenství a pedagogicko-psychologické poradenství*. Toto se zaměřuje na profesní uplatnění příštího absolventa ve světě práce a povolání. Tento obor, jak uvádí webová prezentace, prochází metodologickými a organizačními změnami, jelikož je závislý na změnách jak v oblasti trhu práce, tak i vzdělávacích programů. Prioritou je především poradenství v oblasti studia na vysokých školách v ČR a studia v zahraničí, poradenství o mezinárodních jazykových zkouškách a také o možnostech soukromého studia na jazykových školách v zahraničí.

Zajímavým dokumentem jsou údaje, i když jen v grafu, o uplatnění absolventů jednotlivých fakult SU. Tyto grafy lze však nalézt v oddílu „*Absolventi*“.

Hodnocení: ***

<http://www.slu.cz/struktura/centrum/sekce50.htm>

09 UNIVERZITA HRADEC KRÁLOVÉ (UHK)

Univerzita na základě informací ze studijního oddělení nemá centrální poradenské centrum a na webových stránkách není žádný odkaz na tento druh služby. Vzhledem k množství a rozdílnosti oborů jsou informace pro uchazeče o studium, a také informace profesního charakteru, poskytovány přímo na jednotlivých katedrách. Studijní oddělení vede matriku studentů, která slouží k evidenci o studentech a k rozpočtovým a statistickým účelům. Zajišťuje poradenskou a informační činnost studijního charakteru. Vydává potvrzení o studiu, o vykonaných zápočtech a zkouškách a doklady o ukončení studia. Vede evidenci uchazečů o studium a podává informace o přijímacím řízení.

Hodnocení: 0

<http://www.uhk.cz/?nabidka=uchazec>

10 VETERINÁRNÍ A FARMACEUTICKÁ UNIVERZITA BRNO (VFU)

Veterinární a farmaceutická univerzita má *Studijní a informační středisko*, které lze poměrně snadno nalézt pod celoškolskými univerzitními pracovišti. Nemá však žádný odkaz na jakoukoliv studijní nebo jinou poradnu.

Hodnocení: 0

<http://www.vfu.cz/sis/>

11 ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE (ČVUT)

ČVUT návštěvníka svých webových stránek již z úvodní strany zcela jasně a logicky odkazuje přes informační systém na *Centrum informačních a poradenských služeb (CIPS)*. Podrobně jsou rozepsány konzultační hodiny jednotlivých středisek. Účinné jsou také interaktivní formuláře určené jak studentům a absolventům (po zadání hesla), tak manažerům firem či podniků, ale také formulář pro zvědavé novináře.

Studijní poradna je určena studentům ČVUT a zájemcům o studium na ČVUT ze středních škol.

Psychologická poradna je určena studentům ČVUT, kteří se ocitnou ve složité životní situaci a hledají odbornou pomoc, radu nebo jen přátelský rozhovor. Ze strany psychologa jde o naprosto diskrétní postoj a plné zachování anonymity. CIPS poradí i v otázkách závislosti.

Sociálně-právní poradna poskytuje služby právníků v oblasti sociální a právní, a také informace k problematice státního sociálního zabezpečení nebo řešení neobvyklých a náročných problémů či životních situací. Evropské sdružení studentů práv (ELSA) zajišťuje tzv. „*První paragrafovou pomoc*“ (PPP). PPP je poskytována bezplatně pod podmínkou, že klient nemá měsíční příjem vyšší než 10 tisíc Kč. Rada je poskytována studentem práv, nikoliv právníkem s dokončeným právním vzděláním.

Duchovní poradna pomáhá řešit problémy, které nelze řešit psychologicky, neboť jejich kořeny leží jinde. Třeba je to obtížně řešitelný konflikt hodnot, jindy pocit marnosti či neschopnosti dostat tomu, co člověk chápe jako smysluplnou náplň života. Pomáhá i samotná možnost dialogu o těchto problémech.

Profesní poradna pomáhá najít vhodná místa pro absolventy a studenty ČVUT. V opačném směru pomáhá firmám a podnikům najít na ČVUT své budoucí odborníky na plný úvazek pro absolventy a na částečný pro studenty vyšších ročníků (od třetího ročníku výše).

Hodnocení: *****

<http://www.cvut.cz/cz/>

<http://www.cips.cvut.cz/>

12 VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ (VUT)

Centrum vzdělávání a poradenství VUT v Brně lze nalézt ve velmi pěkně strukturované hlavní nabídce webové prezentace Vysokého učení technického v Brně. Posláním Centra je vytvářet komunikační, informační, vzdělávací a koordinační zázemí pro systematický rozvoj celoživotního vzdělávání na Vysokém učení technickém v Brně, poskytovat související

poradenské, informační a organizační služby a vlastní vzdělávací a poradenskou činností vhodně doplňovat vzdělávání a poradenství fakult VUT. Poradenské služby jsou určeny nejen studentům, ale také zahrnují velmi cíleně poradenství k evropským projektům. Tento přístup se jeví téměř jako vizionářský ve srovnání s prezentací a náplní práce jiných vysokoškolských poradenských center.

Studentům a absolventům jsou v rámci profesního poradenství určeny služby, jejichž cílem je pomoc a podpora studentů a absolventů při hledání dobrého pracovního uplatnění během studia a hlavně po jeho ukončení. Tyto služby, mezi něž patří kromě individuálního profesního poradenství i provádění psychologické diagnostiky, vzdělávací a rozvojové kurzy a spolupráce s potenciálními zaměstnavateli, mohou využít všichni, kteří se chtějí dobře připravit na výběrové řízení, chtějí zjistit své šance na pracovním trhu nebo se chtějí zlepšit v určitých oblastech či dovednostech.

Firmám a organizacím nabízí pomoc a podporu při spolupráci se studenty a absolventy VUT např. informováním o profilech absolventů jednotlivých fakult a oborů VUT, spoluprací při hledání žádoucích pracovníků z řad studentů a absolventů VUT.

Lze zde také mimo jiné nalézt průzkum uplatnění absolventů, seznam kurzů, informace o vzdělávání seniorů nebo třeba o průzkumu firem. Obsahuje přesné kontakty, strukturu centra. Vynikající úroveň poradenství byla potvrzena v prezentaci na veletrhu Gaudeamus 05, kde expozice VUT byla jednoznačně nejlepší.

Hodnocení: *****

<http://www.cvp.vutbr.cz/>

13 UNIVERZITA TOMÁŠE BATI VE ZLÍNĚ (UTB)

Na stránkách UTB nelze najít žádný odkaz na jakékoliv poradenské centrum. Poměrně složitě po informaci na rektorátu bylo zjištěno v organizačním schématu, že *Univerzitní institut* má na starosti poradenské služby. Pod tímto odkazem v dalším organizačním členění lze nalézt *Akademickou poradnu*. Zde je podrobně popsána činnost všech odvětví poradenství (*psycho-*

logické, právní, studijní a profesní) a také dostatečný počet konzultačních hodin v objemu 12 hodin týdně. Oddíl profesního poradenství je velmi dobře a detailně rozveden a hned v úvodu přináší seznam literatury nejen o komunikačních dovednostech a o tom, jak se ucházet o zaměstnání, ale také další literaturu zpracovanou včetně detailů o vydavatelích včetně ISBN. Mimo odkazy na profesionální informace lze vstoupit do zajímavých testů.

Hodnocení:***

<http://web.utb.cz/>

http://web.uni.utb.cz/?id=0_2_7&iid=0&lang=cs&type=0

14 VYSOKÁ ŠKOLA CHEMICKO-TECHNOLOGICKÁ V PRAZE (VŠCHT)

Na stránkách VŠCHT se uchazeč o studiu dozví, jaká je reálná pravděpodobnost přijetí, jaké je budoucí uplatnění absolventů VŠCHT Praha, jaký je průměrný plat absolventů školy, ale odkaz na jakékoliv poradenské středisko nenajdeme. Zcela jinde je umístěna nabídka studentských praxí a brigád, jakož i výsledky ankety z roku 2002 o uplatnění na trhu práce a také spokojenosti absolventů VŠCHT Praha se strukturou a kvalitou studijního programu. Na základě telefonického dotazu bylo zjištěno, že VŠCHT žádné poradenské centrum nemá.

Hodnocení: 0

<http://www.vscht.cz/homepage>

<http://www.vscht.cz/homepage/tisk/absolventi>

15 UNIVERZITA PARDUBICE (UPa)

Zájemce o studium nalezne ihned po otevření webových stran odkaz nejen na velmi podrobně strukturovanou část určenou uchazečům o studium. Zde velmi správně začínají dokonalé informace vysvětlením všech základních pojmů, uchazeč rovněž nalezne podrobné informace o přijímacím řízení na jednotlivé fakulty, ale i další užitečné odkazy. Studijní oddělení fakult slouží studentům od chvíle, kdy se přihlásí ke studiu, až po promoci a vydání diplomu. Na pracovníky studijních oddělení se mohou studenti obracet se všemi záležitostmi souvisejícími se studiem, s nimiž se v průběhu studia setkají. Pokud řešení problé-

mů nebude v kompetenci studijního oddělení, jeho pracovníci poradí, na koho se obrátit. Na některých studijních odděleních je agenda rozdělena mezi více pracovníků.

Odkaz na *Profesně poradenské centrum (PPC UPa)* nalezneme poměrně snadno v části označené jako „*Absolventi a hosté*“. PPC UPa je celouniverzitní projekt, který se v rámci rozvojového programu MŠMT zaměřuje na poskytování profesně poradenských služeb studentům a absolventům všech fakult UPa. Centrum svým servisem cílí k optimalizaci vstupu a navýšení uplatnitelnosti absolventů UPa na trhu práce. Všechny aktivity centra proto směřují k podpoře prakticky orientovaných znalostí a dovedností studentů, a to formou: poradenských služeb (profesní poradenství, studijní poradenství s ohledem na možnosti profilace studenta, pracovní-právní poradenství) jak přímo v centru, tak i on-line prostřednictvím webových stránek centra (ty se v současné době obnovují). Centrum zajišťuje realizaci vzdělávacích služeb – seminářů, tréninků a workshopů, týkajících se vyžadovaných znalostí a dovedností (včetně soft dovedností), které jsou u uchazečů o pracovní místo zaměstnavateli identifikovány jako nedostatkové. Centrum dále poskytuje informační služby v oblasti monitoringu trhu práce, informuje o typizaci pozic a definicí profilů; zajišťuje užší kontakt univerzity a studentů s praxí (zajištění praxí, stáží a krátkodobých profesně adekvátních pracovních příležitostí pro studenty, spolupráce regionálních zaměstnavatelů na výzkumech, projektech a diplomových pracích, organizace kariérových dnů – trhu pracovních příležitostí). Profesně poradenské centrum provádí monitoring vstupu absolventů na trh práce včetně podpory kontaktu univerzity s absolventy a jejich zaměstnavateli a hodnocení absolventů ze strany firem.

Výběr doposud realizovaných aktivit: Den pro kariéru – série workshopů; Sebeprezentace a jak uspět při pohovoru; Jak psát CV; Motivační dopis; Pohovory nanečisto; Trénink prezentačních dovedností; Diskusní setkání studentů a absolventů Filozofické fakulty UPa s regionálními zaměstnavateli; dotazník výzkumu potřeb studentů UPa v oblasti profesního poradenství. Konzultační hodiny centra jsou 8 hodin týdně.

Hodnocení: *****

<http://www.upol.cz/>

<http://www.upol.cz/skupiny/absolventi/profesne-poradenske-centrum/>

16 VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ-TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA (VŠB-TUO)

Z hlavní stránky VŠB-TUO se dostane zájemce velmi snadno a přehledně jak na stránky *Infocentra*, tak na stránky *Poradenského centra VŠB-TUO*.

Přehledné stránky Infocentra jsou dostupné rychle z úvodní stránky univerzity. Základním účelem Infocentra VŠB-TUO je zvýšení informovanosti studentů o možnostech odborného uplatnění se ve firmách v České republice. Současně umožňuje firmám získávat informace o studentech. Hlavním úkolem Infocentra je navazování kontaktů mezi budoucími absolventy a jejich potencionálními zaměstnavateli. K tomuto účelu byla zřízena databáze studentů, která obsahuje informace o studentech 3. až 5. ročníků, kteří poskytli své údaje na základě předloženého dotazníku. Infocentrum dále spravuje databázi absolventů VŠB-TUO od roku 1998. Studenti získávají informace o firmách z databáze firem. V této databázi je uvedena nabídka zaměstnání, odborných praxí a brigád, diplomových a seminárních prací, stipendií apod. Pro vzájemné sblížení studentů a podniků jsou pořádány prezentace podniků na půdě univerzity. K mediální prezentaci partnerů univerzity slouží časopis *Akademik*.

Infocentrum každoročně pořádá veletrh pracovních příležitostí *Symbióza* (setkání studentů, managementu školy, pedagogů, firem a absolventů), které pořádá univerzita již od roku 2002. Struktura činnosti je naprosto dokonalá a zahrnuje všechny formy poradenství. Vydává časopis *Akademik*, na webových stránkách je mimo jiné on-line databáze firem, on-line dotazník pro studenty. Navíc, téměř jako bonbónek, je text v anglické a německé jazykové mutaci.

Stránky *Poradenského centra VŠB-TUO* mají dostatek informací pro uchazeče, studenty i absolventy pro otázky psychologicko-právní. Zde možno také nalézt podrobnou informaci o uplatnění absolventů, která však nebyla v době šetření přístupná. Centrum má týdně vyhrazeno 7,5 hodin ke konzultacím. Navíc existuje k on-line vyplnění kontaktní formulář. I toto centrum zasluží pochvalu a je téměř jisté, že existence

STUDIE

dvou center nejen díky spolupráci, ale také díky konkurenčnímu prostředí, přináší své ovoce.

Hodnocení: *****

<http://ic.vsb.cz/new/www/>

<http://porcentrum.vsb.cz/>

http://www.vsb.cz/cz/studium/porad_centrum/porad_centrum.htm

17 TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI (TUL)

Nemá profesní poradnu.

Hodnocení: 0

<http://www.vslib.cz/cz/univerzita/struktura/>

18 VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE (VŠE)

Při VŠE působí *Centrum profesní orientace (CePO)* – pracoviště určené pro styk s praxí. Na internetových stránkách je definováno jako „*mezičlánek mezi firmami a studenty VŠE či pedagogy*“. Na internetu jsou také nabízeny poměrně zajímavé pracovní příležitosti – přístupné přes heslo pouze studentům VŠE. Poradna se zejména zabývá: zprostředkováním zaměstnání pro končící ročníky, zprostředkováním částečných pracovních úvazků a prázdninových brigád pro studenty VŠE v rámci jejich specializace, zabezpečováním lektorské činnosti pracovníků praxe, která je obohacením teorie, zabezpečováním lektorské a poradenské činnosti pedagogů VŠE pro firmy, zprostředkováním přímých kontaktů studentů se zástupci firem, organizací „*dnů otevřených dveří*“ ve firmách, spoluprací s dalšími subjekty v oblasti vzdělávání mládeže, vytvářením databáze studentů VŠE, která umožní firmám vybírat si konkrétní studenty podle vlastních představ a studentům otevře možnost být oslovováni firmami. Poradenské služby jsou velmi dobře prezentovány.

Hodnocení: ****

<http://www.vse.cz/kategorie.php3?IDkat=743>

19 ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE (ČZU)

Studijní a informační centrum (SIC) České zemědělské univerzity svými informačními službami podporuje

především pedagogickou a vědeckovýzkumnou činnost univerzity a posluchačům pomáhá při plnění studijních úkolů. V hlavní nabídce je však pouze přehled poskytovaných služeb týkajících se však pouze knihovny, propagačních a reprografických služeb, vydávání identifikačních karet ISIC a přidělování ISBN. Studenty pravděpodobně nezaujme nabídka pronájmů sálů a konferenčních místností, ani výroba posterů. Profesní, ani další typy poradenství nelze na stránkách ČZU nalézt. SIC je zaměřena pravděpodobně pouze na knihovní služby, služby a propagaci, zaměstnává velký počet zaměstnanců, kteří se však nevěnují poradenství.

Hodnocení: *

<http://www2.czu.cz/home/>

<http://www.sic.czu.cz/>

20 MENDELOVA ZEMĚDĚLSKÁ A LESNICKÁ UNIVERZITA V BRNĚ (MZLU)

Na poradenské centrum jakéhokoliv typu na stránkách vysoké školy nelze najít žádný odkaz. Na základě informací dlouholeté pracovnice, zabývající se psychologickým poradenstvím pouze na 1/3 úvazek, jsou o fungování jak *sociálně-psychologického, studijního a profesního poradenství* informováni všichni studenti školy (cca 7500) prostřednictvím vývěsek na všech fakultách školy. Podrobnější informace o zájemce o studium uspokojí studijní proděkan. Ani informace o dnu otevřených dveří, ani jednoduché zprávy o uplatnění studentů nejsou nikde publikovány.

Hodnocení: *

<http://www.mendelu.cz/>

21 AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ V PRAZE (AMU)

Informace o bakalářském, magisterském, doktorském studiu, o celoživotním vzdělávání, kontakty na studijní oddělení a řadu jiného se dozvíte na stránkách jednotlivých fakult. Fakulta DAMU prezentuje výsledky posledního přijímacího řízení, a jednotlivé katedry mají zpracovány podmínky přijímacího řízení. FAMU poskytuje pouze kontaktní informace. Webová prezentace studijního oddělení HAMU nabízí více informací, včetně doporučené literatury ke zkouškám a také třeba

modelové otázky z hudební teorie a dějin hudby. Stejně jako další umělecké vysoké školy nemají poradenské centrum žádného typu.

Hodnocení: 0

http://www.amu.cz/?c_id=3148

http://www.amu.cz/?c_id=379

<http://wwwh.amu.cz/studium>

22 AKADEMIE VÝTVARNÝCH UMĚNÍ V PRAZE (AVU)

Na stránkách AVU lze nalézt pouze odkaz na studijní oddělení a odděleně podmínky magisterského a doktorského studia.

Hodnocení: 0

<http://www.avu.cz>

23 VYSOKÁ ŠKOLA UMĚLECKO-PRŮMYSLOVÁ V PRAZE (VŠUP)

Na stránkách VŠUP lze nalézt pouze odkaz na studijní a zahraniční oddělení.

Hodnocení: 0

<http://www.vsup.cz/>

24 JANÁČKOVA AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ V BRNĚ (JAMU)

Na stránkách Divadelní fakulty JAMU nalezneme pouze „Přehled studijních programů a oborů“ a taktéž „Směrnice přijímacího řízení“. Hudební fakulta JAMU poskytuje uchazečům o studium daleko více informací jak o studijních programech, přijímacích zkouškách i možnostech studia v rámci celoživotního vzdělávání.

Hodnocení: 0

<http://difa.jamu.cz/>

<http://hf.jamu.cz/>

25 VYSOKÁ ŠKOLA POLYTECHNICKÁ JIHLAVA (VŠPJ)

VŠPJ je vysokou školou novou a zatím, na webových stránkách možno nalézt řadu informací o studiu, ter-

mín dne otevřených dveří a také upozornění o tom, že se VŠPJ zúčastnila veletrhu pomaturitního a celoživotního vzdělávání GAUDEAMUS 2005.

Hodnocení: *

http://www.vspji.cz/scripts/menu_druha_uroven.php?id=3

Závěry a doporučení:

Pouze pět z dvaceti pěti zkoumaných vysokých škol prezentuje profesní poradenství na velmi dobré úrovni, dvanáct veřejných vysokých škol se na svých internetových stránkách vůbec o profesním poradenství nezmiňuje. Údaje o uplatnění absolventů by měly být na stránkách kariérního poradenství všech vysokých škol na prvním místě.

Zahraniční zkušenosti ukazují, že poradenské služby významným způsobem zvyšují účinnost vědecko-výzkumné činnosti vysokých škol a jejich výchovných a vzdělávacích aktivit, hospodárnost provozu a jsou zdrojem informací důležitých pro optimalizaci rozhodovací práce managementu vysokých škol. Vysokoškolské poradenství je proto třeba považovat nejen za důležitou službu uchazečům o studium, studentům i zaměstnancům vysoké školy, dalším klientům z širší společenské praxe, ale za důležitý informační zdroj a východisko pro rozhodování při řízení vysoké školy. Poradenské služby nabývají v zemích OECD stále více na významu. Zvýšený zájem o studium, strategie celoživotního vzdělávání i politika zaměstnanosti bude stále více vyžadovat velmi kvalitní zdroje informací. OECD vydala řadu materiálů, které mají pomoci najít způsob, jak rozvíjet zejména poradenství profesní. Pro zlepšení funkce profesního poradenství je nutno ještě mnohé realizovat, počínaje výzvami jak již v oblasti povinného školního vzdělání, tak zejména ve středoškolské a vysokoškolské oblasti. Hlavní prioritou zůstává zajištění přístupu k těmto službám, jejich zviditelnění a zejména zlepšování úrovně, povahy a kvality těchto služeb. Lidské a kapitálové zdroje musí využívat v poradenství ty neúčinnější metody a postupy, které budou následně efektivně využity. Poměrně velký počet mladých ukončuje školu předčasně a bez kvalifikace, a proto by profesní poradenství v oblasti neúspěšnosti při studiu mělo hrát důležitou roli.

STUDIE

Poskytování profesního poradenství v terciární sféře je zejména v České republice nedostatečné a také povinnost vysokých škol není důrazně specifikována v zákoně. Vysoké školy tuto povinnost berou často spíše jako okrajovou záležitost a jak vyplývá z výzkumu, který uskutečnilo CSVŠ na veletrhu pomaturitního vzdělání GAUDEAMUS 2005 v Brně, informovanost o možnosti využití poradenských center na vysokých školách z velkého vzorku dotazovaných středoškoláků je téměř nulový. Poradny na gymnáziích a SOŠ vykazují velmi malou aktivitu, zejména co se týče poradenství před vstupem studentů do terciární oblasti. Proto je nanejvýše nutné rozšíření profesních služeb, které nabízejí vysokoškolské a další vzdělávání. Dlouhodobé koncepce založené na detailních demografických rozbořech a rozbořech stavu na trhu práce by zajistě připravily přesné stanovení cílů pro vysokoškolské profesní služby. V těchto otázkách je nutno propojit mechaniky financování s úrovní a kvalitou těchto služeb.

Další výzvou vzdělanostní společnosti budou kvalitativně i obsahově nové služby profesního

poradenství pro dospělé. Málo společností a zaměstnavatelů se stará o vývoj znalostí a kariéry dospělé populace. Zaměstnavatelé a odborové svazy dosud projevily jenom omezený zájem o poskytování profesního poradenství, ačkoli často v zásadě uznávají potřebu rozvoje pracovních sil, aby se zlepšila konkurenceschopnost a vzdělanostní rovina. Služby profesního poradenství jsou však v rámci veřejných služeb zaměstnanosti nedostatečně rozvinuté. Profesní poradenství by mělo být také nedílnou součástí studijních programů pro dospělé a mělo by být chápáno i jako spojnice při opětovném zapojování do vzdělávacího procesu. Je vnímáno jako klíčové při předcházení přílivům nezaměstnaných, zejména dlouhodobě nezaměstnaných. Za účelem rozvoje správné politiky a strategie pro poskytování kvalitních informací o povoláních občanům se nutně musí vycházet z národního, regionálního a místního mapování informací z oblasti profesního poradenství. Pružnější způsoby jejich poskytování, včetně využití ICT a volacích center, skrývají velký potenciál, pokud jde o rozšíření přístupu a otevření dalšího prostoru při řešení této problematiky.

Pomocná tabulka:

VYSOKÁ ŠKOLA	hodnocení
03 Univerzita Palackého v Olomouci	*****
12 České vysoké učení technické v Praze	*****
13 Vysoké učení technické v Brně	*****
16 Univerzita Pardubice	*****
17 Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava	*****
02 Masarykova univerzita v Brně	****
19 Vysoká škola ekonomická v Praze	****
01 Univerzita Karlova v Praze	***
06 Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem	***
08 Slezská univerzita v Opavě	***
14 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně	***
07 Ostravská univerzita v Ostravě	**
05 Západočeská univerzita v Plzni	*
20 Česká zemědělská univerzita v Praze	*
21 Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně	*
25 Vysoká škola polytechnická Jihlava	*
04 Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích	0
09 Univerzita Hradec Králové	0
11 Veterinární a farmaceutická univerzita Brno	0
15 Vysoká škola chemicko-technologická v Praze	0
18 Technická univerzita v Liberci	0
21 Akademie múzických umění v Praze	0
22 Akademie výtvarných umění v Praze	0
23 Vysoká škola umělecko-průmyslová v Praze	0
24 Janáčkova akademie múzických umění v Brně	0